

Viering 23 januari 2022

Thema:

elkaar voeden met barmhartigheid

Vgs: Ineke Schlatmann en Erick Mickers

Opening van de dienst

Tekst en lied: Hou me vast (Uit: Omwarmen door Maarten Peters en het Toverbaltheater)

Er was eens.... Een wereld die langzaam aan koud en kil werd.

Niet door de temperatuurveranderingen maar omdat het woord liefde steeds meer vervangen werd door woorden als bezitten, angst, veroordelen en jaloezie.

Een aanraking, een lief woord, 'n kus, een glimlach, het was geen gemeengoed meer.

Scoren, zakelijk, efficiëntie, regels en wetten gingen het gedrag van mensen bepalen. Hierdoor werd het een wereld van enkel geslaagde sterren, van diegene die alles meehadden.

De mensen met angst, de mensen met een beperking, de mensen met minder lef, de mensen die niet de juiste taal spreken of kleur hebben, diegene die niet voldoen aan de gestelde normen en eisen. Deze mensen, zij konden hier niet in mee.

Zij verdwenen in plekken waar ze niet te zien waren. Donkere oorden waar ze voelden en ervaarden... we horen er niet bij! Wij worden niet gezien. Zij werden steeds zwakker en stiller... Hun mens-zijn brokkelde stukje bij beetje af. In de donkere grotten van het leven keken zij toe naar het succes van de ander. Maar ze zagen ook hun leegte... voelden ook de kou...

Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.

Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.

En in hun verdriet van het niet gezien worden zochten ze steun bij elkaar. En vertelden de ander, maar ik zie jou wel... zie je mij?

Kom maar bij mij, ik hou je vast.

Kom maar bij mij, wij gaan samen het leven voelen, proeven, ervaren, delen en beleven.

Kom maar bij mij, dan verliezen we elkaar niet meer uit het oog.

Kom maar bij mij, dan gaan we samen in het licht staan en wordt het minder zwaar.

Kom maar bij mij, want dan staan we op en gaan samen de wereld in.

Kom maar bij mij, we geven elkaar een vleugel en vliegen samen

Kom maar bij mij, Want ik wil jou!

Want als we elkaar "omwarmen" dan kunnen we groeien.

Groeien zoals de klaproos dat kan in de spelonken van de dorre aarde.

Dapper, grillig en vol passie. Want zij wil ook gezien en geliefd worden, maar is ook zo teer.

Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.

Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.

Hoe kwetsbaar is juist datgene wat tegen alle winden in groeit en blijft staan, ook zonder goede voedingsbodem. Ogenscheinlijk sterk bloeit en schittert. Maar wees voorzichtig want door een verkeerde aanraking is zij er niet meer.

Hoe zuinig moeten we daarom zijn. Laten we haar in alle schoonheid koesteren en omwarmen zodat ze voor altijd kan blijven schitteren.

***Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.
Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.
Hou me vast, kan het niet alleen.***

Welkomstwoord

Omdat we het niet alleen kunnen,
daarom zijn we hier, om houvast, om warmte, om licht.
In zijn naam zijn wij hier bijeen,
de eeuwige die zegt,
ik hou je vast, ik zal er zijn, ik laat je niet alleen.
Lieve mensen, van harte welkom allemaal,
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Er was eens... net zoals nu,
een wereld die schreeuwde om liefde,
waar mensen verlangden om gezien te worden,
zich erkend en gewaardeerd te weten.
iemand had daar oog voor, werd er door geraakt en kwam in beweging.
Hij stond op en vroeg mensen met zich mee er werk van te maken en hun hart te laten spreken.
Ik kan het niet alleen, zei hij, laten we het samen doen.
En zo sprak hij destijds tot zijn vrienden,
zo spreekt hij vandaag nog steeds en nodigt hij ons uit te doen wat hij deed.

Het evangelie van Matteus

En Jezus zei:

*'Kom, gezegenden van mijn Vader,
neem het koninkrijk in bezit dat vanaf het begin van de schepping voor jullie klaar ligt.
Want ik had honger en jullie hebben me te eten gegeven,
ik had dorst en jullie hebben me te drinken gegeven,
ik was vreemdeling en jullie hebben me opgenomen.
Ik was naakt en jullie hebben me gekleed,
ik was ziek en jullie hebben naar me omgezien,
ik zat in de gevangenis en jullie kwamen naar me toe.'*
*'Maar Heer,' antwoorden de mensen, 'wanneer hebben wij dat voor U gedaan,
wanneer hebben wij U dan te eten en te drinken gegeven,
hebben wij U opgenomen, U gekleed, bezocht of zijn wij naar U toe gekomen?'*
Maar Jezus antwoordt hun:
*'Ik verzeker jullie, alles wat je voor één van deze mensen in nood hebt gedaan,
heb je voor Mij gedaan.'*

Werken van barmhartigheid

Zes werken van barmhartigheid,
een oproep van Jezus die direct vanaf het begin voor elke christen helder was.
Christen zijn betekent werk aan de winkel.
Deze werken zijn de toetssteen van ons geloof.
Het vraagt om open te staan voor anderen,
ons in te leven in die ander en geraakt te worden door het leed van die ander.

In de vroege kerk, in de tweede eeuw (Origines) zijn deze liefdeswerken, uitgebreid met een zevende werk, namelijk de doden begraven (gebaseerd op het boek Tobith 1,17).

Onder paus Innocentius III, werd in 1207 nog eens bijzondere aandacht gevraagd voor het zevende werk van barmhartigheid, omdat mensen bang waren de mensen te begraven die ten gevolge van de pest waren overleden.

Paus Franciscus stelde in 2015 voor om er een achtste werk van barmhartigheid toe te voegen, namelijk het behoeden van het gemeenschappelijk huis, de zorg om de aarde.

“Laten we elkaar bij de hand nemen, elkaar liefhebben, zorgen voor elkaar.

Laten we elkaar uitnodigen overal in de wereld

een duurzaam werk van barmhartigheid te realiseren

En wees niet bang voor barmhartigheid.

Barmhartigheid is Gods' tederheid”, aldus paus Franciscus.

Acht werken van barmhartigheid

omdat we als mensen begaan zijn met het lot van de mens en de aarde en daardoor in actie komen. Acht werken van het hart, van compassie.

De komende maanden zullen we met elkaar aandacht geven aan deze werken van barmhartigheid.

Telkens op de vierde zondag van de maand.

Vandaag het eerste werk van barmhartigheid, de mensen die honger hebben te eten geven, laten we elkaar voeden met barmhartigheid.

Hart hebben voor een ander, hart hebben voor de aarde, brengt vrede in de wereld, brengt vrede in je eigen hart.

Laten we de stilte in gaan

om te bidden,

om een zachte kracht,

om met compassie in het leven te kunnen staan

Gebed om zachte krachten

V. Eeuwige, wij vragen U,

sla u arm ons heen, wees ons nabij

***A. als er bitterheid is om het onrecht dat mij is aangedaan,
laat er dan zachtheid komen in mijn hart
en de wil om recht te doen.***

***als er kwaadheid is in mij om wat ik moest ondergaan
laat er dan mildheid groeien in mijn hart
en de wil om goed te doen.***

als er wrok is in mij om wat werd stukgemaakt,

***laat liefde dan mijn wonden helen
en mijn pijn verzachten.***

***als er angst is in mij om het kwaad dat eindeloos leek,
laat er dan rust en vertrouwen komen
en ruimte om te leven.***

***als er wanhoop is in mij om een uitzichtloze situatie,
laat er dan hoop groeien in mijn hart,
en de moed om nieuwe wegen te gaan.***

***als er onbegrip is in mij voor iemands handelen
laat barmhartigheid dan mijn hart verruimen
tot mededogen en aanvaarding.***

***als er kilte is in mij en ik voorbij ga aan de ander
laat er dan warmte komen in mijn hart
en de wil de ander te ontmoeten.***

V. Eeuwige,
kom ons welwillend tegemoet met uw tederheid en wijsheid,
voed ons met uw barmhartigheid,
op weg naar vriendelijke wereld,
uw droom van vrede.

Amen

Verhaal van de dichter Rainer Maria Rilke en de bedelares (door Jos Lammers)

Tijdens een oponthoud in Parijs ging Rilke elke namiddag wandelen met een gravin. Zij kwamen telkens voorbij een bedelares. Had iemand een geldstuk in haar hand gelegd dan liet zij dat muntstuk geruisloos in haar mantelzak glijden. Zij dankte nooit voor de gave. Zij keek nooit op naar de gever. Op een dag bleef Rilke bij de bedelares stilstaan. Hij legde in de hand van de oude vrouw één roos. Toen gebeurde er iets ongewoons: de bedelares richtte zich op, greep de hand van de dichter Rilke, kustte die en ging toen met die roos weg. Een week lang was de arme vrouw niet meer te zien. Toen zat ze daar weer als vroeger. Verwonderd vroeg de gravin aan Rilke: 'Waarvan zou nu die vrouw de hele week geleefd hebben?' Rilke zei: 'Van de roos. Men moet aan haar hart iets geven, niet aan haar hand.'

Instrumentale muziek: The rose

Overweging:

Men moet aan het hart iets geven, niet aan de hand.
Een belangrijk element als het gaat om geven in het algemeen.
Je kunt alleen iets geven aan het hart, zo lijkt me, als het ook uit je hart komt.
Een moreel appél of christelijke plicht zet je wel in beweging.
Maar of het dan van harte is, is nog maar de vraag.

Jezus zou, na het zien van Rilke en de bedelares hebben kunnen zeggen:
"Ik had honger en jullie hebben me te eten gegeven,
maar niet alleen dat, je hebt ook mijn hart gevoed.
Beiden heb ik nodig."

Barmhartigheid is de ander zien,
je geraakt weten door die ander,
en de ander tegemoet willen komen.

Het is in de kwetsbaarheid dat je elkaar ontmoet,
vanuit het diep menselijk besef dat je elkaar nodig hebt,
dat je het niet alleen kunt.
Aandacht hebben voor hen die honger hebben,
hongereren naar wat te eten,
hongereren naar waardering en respect,
hongereren naar een vriendelijk woord.

Elke mens wil gevoed worden met barmhartigheid,
wil zijn of haar hart warmen aan een ander,
verlangt naar tederheid en medeleven.

Barmhartigheid voedt het gemoed van de mens,
en breidt zich uit zodra iemand dat heeft ervaren.
Mildheid, mededogen, compassie en oprechte aandacht,
het doet wat met je, het doordringt je hele menszijn,
zoals de geur van roos alles doordringt.

Barmhartigheid zet iets in gang,
ineens wordt de ander van belang,
voel je dat samen beter is dan alleen,
is het geven geen daad van liefdadigheid,
maar wordt het een delen uit betrokkenheid.

Barmhartigheid brengt mensen samen,
dichter bij elkaar.
En soms op een wonderlijke manier.
Vaak begint het met een klein gebaar,

Het verhaal van de soepsteen

Ergens in een ver dorpje in de bergen voelden de mensen er zich niet meer gelukkig. Vroeger was dat anders.

Wanneer de zon van achter de bergruggen tevoorschijn kwam, gingen ze fluitend aan het werk.

Maar nu was het anders. Iedereen keek sip, iedereen dacht alleen maar aan zichzelf.

Ja, er was hongersnood in het dorp. Iedereen bewaarde dat kleine beetje eten wat men had voor zichzelf.

Op een dag, kwam er een vreemde man in het dorp aan.

Hij was slecht gekleed, had zich in dagen niet meer geschoren en zag er graadmager uit.

Maar, hij had blinkende, fonkelende ogen en een gezicht dat altijd leek te lachen.

"Waarom kijkt iedereen zo sip?" vroeg de man.

"We hebben honger, en er is bijna niets te eten" kreeg hij als antwoord.

De vreemdeling krabde even in zijn stoppelbaard,

zette zijn hoed wat naar achter en dacht na.

Opeens zei hij: "Ik zal voor jullie soep maken"

"Soep?" vroegen de mensen, en waarmee zouden we dan wel soep maken?"

"Geen nood" zei de man; "Ik heb immers een soepsteen bij.

En daarvan maak je de lekkerste soep ter wereld."

De mensen van het dorp die het hoorden, konden hun oren niet geloven:

Een soepsteen, neen, daar hadden ze nog nooit van gehoord.

En het nieuws verspreidde zich als een lopend vuurtje door het dorp.

"Maar ik heb dan wel een ketel water nodig" zei de man.

De mensen haalden een grote ketel met water en zetten die op het vuur.

Met een groot gebaar haalde de man voorzichtig de soepsteen uit zijn zak.

Hij werd stil en liet aan iedereen de steen zien.

Toen sprak hij de woorden:

"Mag deze steen een zegen zijn voor iedereen,

Moge door deze steen,

met deze steen en in deze steen

krachten vrijkomen die al het goede bij elkaar brengt,

zodat mensen weer op krachten komen."

Heel voorzichtig legde hij de steen in het water dat al begon te koken.

Even later ging hij proeven. "Hmmm...heerlijk" zei de man;

"Maar de soep zou nog iets beter zijn,

als we er wat aardappelen bij deden; heeft er soms iemand een paar aardappeltjes?"

Sommige mensen die hoopten om ook eens van de soep te mogen proeven,

brachten een paar kleine aardappeltjes aan.

Na een tijdje proefde de man weer:

"Prima!" zei de man maar het zou nog beter smaken, als we er wat groenten bij deden."

Wie enkele groenten kan missen mag straks ook een bordje van mijn heerlijke soep."

Verlegen kwamen enkele bewoners met nog wat prei en selderij,

en een vrouw bracht een bosje worteltjes.

Het begon al heerlijk te ruiken op het marktplein,

en steeds meer mensen kwamen kijken en snuffelen rond de grote soepkot.

"Ze is bijna klaar, maar als we er nu nog wat kruiden en wat zout zouden indoen,

dan zal het de beste soep van heel de wereld zijn.
Oh ja, en misschien hebben we ook nog een stuk soepvlees."
De dikke herbergier, die een echte smulpaap was, droomde al van een heerlijk bord soep en kwam met een groot stuk soepvlees aangezeuld.

De geur van heerlijke soep vulde heel het dorp.
Het duurde niet lang, of iedereen stond al klaar
met een bord en een lepel om van de heerlijke soep te proeven.
Toen de soep klaar was, werd de soep uitgedeeld,
en iedereen mocht er een bord van nemen,
want iedereen had ook iets van zijn eigen voorraad gegeven.

Alle bewoners begonnen te smullen en te smakken.
Zo'n heerlijke soep hadden ze nog nooit geproefd.
En telkens kwamen ze weer om hun bord te vullen.
Ook de kinderen aten hun buikje rond.
Iedereen voelde zich weer blij, en je kon zien aan de mensen, dat ze er echt van genoten hadden.
De speelman haalde weer zijn viool uit, en de mensen begonnen te dansen en te lachen.
Het dorp was weer in vreugde.

"Het spijt me." zei de vreemde man, maar ik moet vertrekken."
Alle mensen vonden het jammer.
"Maar de soepsteen mag je houden" zei de man.
"Om zulke lekkere soep te maken, moet je telkens doen, zoals je vandaag gedaan hebt:
samen delen van wat je in huis hebt, zodat iedereen ervan kan genieten."
De mensen knikten en voelden zich dolgelukkig, dat ze de soepsteen mochten houden.
De man was blij, dat hij de vreugde in het dorp had teruggebracht.
En eventjes buiten het dorp bukde de man zich.....
Hij raapte weer een steen van de grond en stak die in zijn zak.

Tekst en lied: Omwarmen (Uit: Omwarmen door Maarten Peters en het Toverbaltheater)

*In het grijze dorre land staat een klaproos in het zand...
heel trots, heel mooi te zijn
Tegen beter weten in vond het zaad een nieuw begin...
geen rots hield haar klein*

*De wind streelt zacht het eind dichtbij
ik hoor het fluisteren
kijk goed let op mij*

***Omwarmen omwarmen raak me zachtjes aan
Omwarmen omwarmen en we zullen blijven staan
Omwarmen we zullen blijven staan***

*In mijn wereld soms zo grauw
zocht ik kleuren vond ik jou.. heel trots
en mooi te zijn
en je leerde me hoe het zit
dat samen
echt het allermooiste is ...
heel plots verdween de pijn*

*Elke storm die je weerstaat
maakt je sterker
maakt dat je samen lachend verder gaat*

***Omwarmen omwarmen raak me zachtjes aan
Omwarmen omwarmen en we zullen blijven staan
Omwarmen...***

*Hoe mooi kwetsbaar sterk kan zijn
een grote kracht die nooit verdwijnt
maar als niemand op haar past
bezwijkt het onder de last
omwarm haar vast
mmm... omwarmen*

***Omwarmen omwarmen raak me zachtjes aan
Omwarmen omwarmen en we zullen blijven staan
Omwarmen we zullen blijven staan
Blijven staan***

Gebed om barmhartigheid *(naar het gebed van de heilige Faustina (Dagboek, 163),*

*V. Help mij, o Heer,
dat mijn ogen barmhartig mogen zijn,
A. zodat ik nooit op grond van de uiterlijke schijn
zal verdenken of oordelen,
maar weet te ontdekken wat mooi is
in de ziel van mijn naaste en hem te hulp kom;*

*dat mijn oren barmhartig mogen zijn,
zodat ik acht mag slaan op de noden van mijn naaste
en mijn luisteren niet onverschillig is
voor de pijnen en de roep om hulp van mijn medemens;*

*dat mijn mond barmhartig zal zijn,
zodat ik nooit negatief over mijn naaste zal spreken,
maar een woord van troost en vergeving zal hebben voor allen;*

*dat mijn handen barmhartig mogen zijn,
gevuld met goede werken,
geopend om een ander de hand te reiken
en de andere te ontvangen;*

*dat mijn voeten barmhartig mogen zijn,
mij in beweging brengt om op te staan
en op te komen voor al wat kwetsbaar is,
zodat ik op weg zal gaan om te zorgen waar nodig;*

*dat mijn hart barmhartig mag zijn,
zodat ik met mildheid en compassie,
mezelf en anderen tegemoet kan treden.*

Zo bidden wij ook voor hen,
om wie ons gebed is gevraagd,
opgetekend in het intentieboek, voor:

.....

en voor hen die zijn overleden, met name:

.....

.....

en ieder die als stille reisgenoot in ons en met ons door het leven gaat,
dat licht en liefde hen mag dragen,
dat vragen wij U,
in de geest van Jezus,
uw zoon en onze inspiratiebron,
die ons is voor gegaan in dienstbaarheid en compassie.

Wij danken U voor Hem,
die mooie mens uit Nazareth,
die lang geleden heeft gezegd:
Maak je geen zorgen,
elke dag heeft genoeg aan zichzelf.

Wat Hij altijd deed,
deed Hij ook de laatste avond.
Hij ging met zijn vrienden aan tafel.
Hij nam het brood, brak het, deelde het uit en zei:
Weet jij hoe je gelukkig kunt leven?
Als je het brood van iedere dag niet allèen eet
maar breekt en deelt met elkaar.

***A. Zo heb ik mijn leven met jullie gedeeld,
deel zo ook het gebroken leven met elkaar,
in liefde met mij verbonden.***

Daarna nam hij de beker en zei:
Drink uit deze beker als ik er niet meer ben.

***A. Vertel elkaar wat echt belangrijk is:
deel vreugde en verdriet
en als het aan jullie ligt
wees bevriend met iedereen.***

Daags daarna is Hij gestorven, maar niet voorgoed
Hij leeft nog temidden van ons
en gaat met ons mee naar een betere wereld.
Hij zegt:
vier samen dat je bij elkaar hoort
dat je niet alleen op de wereld bent.
Weet dat je elkaar kunt inspireren
om te worden wie je echt wilt zijn.

Kijk maar goed:
overal in de wereld waar mensen
elkaar ontvangen en ontmoeten,
samen het leven delen,
daar gebeurt het.

In zijn Geest zijn wij onderweg,
met zijn woorden willen wij bidden,
woorden van vrede, woorden van toekomst.

**Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw rijk kome.
Uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen**

Vrede voor iedereen

Vrede, vriendelijkheid, barmhartigheid en mededogen.
Het lijken zo'n zoetsappige woorden.
Maar ga er maar eens aanstaan, begin er maar mee.
In het klein, eerst naar jezelf toe en in jezelf.
Vrede vinden, vriendelijk zijn,
barmhartig en met mededogen kijken naar je eigen handelen.
Om van daaruit een weg naar de ander te vinden.
Het vraagt om lef en verantwoordelijkheid.
Voor jezelf en die ander.

Dat er vrede mag komen,
in jou en jou, in u en allen die u liefhebt.
Laten we elkaar dat toewensen:
Vrede en alle goeds

Met elkaar aan tafel

Laten we net als Jezus, met elkaar het brood delen,
en zo in liefde met hem en met elkaar het leven vieren.

Meditatieve muziek

Gebed ter afsluiting

Mededelingen

Tekst en lied: Hou me vast (*Uit: Omwarmen door Maarten Peters en het Toverbaltheater*)

Omwarmen laat de kou verdwijnen

Omwarmen laat het ijs smelten

Omwarmen zijn die armen om je heen, die goed bedoelde kus, die woorden van waardering

*Omwarmen is er voor iedereen
Omwarmen is nodig voor groei
Omwarmen is toelaten en het durven voelen
Omwarmen is naast en achter iemand gaan staan
Omwarmen is iemand met warmte omringen
Omwarmen is alles ineen
Kom laten we gaan voor die gedroomde wereld
waar iedereen zichzelf mag zijn en kan groeien.
Die wereld waar we elkaar steeds weer opnieuw "omwarmen",*

***Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.
Hou me vast hou me vast, sla je armen om me heen, kan het niet alleen.
Hou me vast, kan het niet alleen.***

Zegenwens

Kom laten we gaan voor die gedroomde wereld
waar iedereen zichzelf mag zijn en kan groeien.
Die wereld waar we elkaar steeds weer opnieuw "omwarmen",
onder Gods' zegen
in liefde vertegenwoordigt,
in de naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

Meditatieve muziek

Barmhartigheid is:

Zien - Bewogen worden - In beweging komen

Op z'n Brabants:

Ge ziet ut - Ut raakt oe - Ge doet mee